

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžnč/4/2014
Identifikačné číslo spisu:	1014201347
Dátum vydania rozhodnutia:	30.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1014201347.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: JUDr. Z. K., bytom Y., proti odporcovi: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, v konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh zamietla.

Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Navrhovateľ sa podaním zo dňa 13.8.2014, postúpeným Krajským súdom v Bratislave Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 5.11.2014, domáhal uloženia povinnosti odporkyne v lehote 15 dní od právoplatnosti uznesenia rozhodnúť o jeho žiadosti o prepočet invalidného dôchodku zo dňa 2.7.2013. Navrhovateľ uviedol, že žiadosťou zo dňa 2.7.2013 požiadal odporkyňu o prepočet sumy invalidného dôchodku, ktorý mu bol priznaný rozhodnutím č. XY zo dňa 25.1.2011. Svoju žiadosť odôvodnil tým, že pri určení výšky invalidného dôchodku odporkyňa neprihliadla na odpracované roky I. kategórií v období od 2.10.1997 (zrejme mal na mysli 1977) do 15.10.1998 v rozsahu 16 rokov a 108 dní. Odporkyňa na základe tejto žiadosti začala podľa § 184 ods. 3 zákona č. 461/2003 o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov konať, pričom si zabezpečila k veci relevantné doklady a po doplnení rozhodných skutočností vydala dňa 10.10.2013 rozhodnutie č. XY, ktorým upravila výšku invalidného dôchodku od 1.1.2013. Pri tomto rozhodnutí odporkyňa prihliadla len na doplnenie odpracovaných rokov od 1.9.1969 - 31.8.1971. Proti tomuto rozhodnutiu podal návrh na jeho preskúmanie, v ktorom zdôraznil že odporkyňa nekonala v rozsahu jeho žiadosti zo dňa 2.7.2013. Žalovaná vo svojom vyjadrení Krajskému súdu v Bratislave zo dňa 8.1.2014 k žalobcom napadnutému rozhodnutiu okrem iného uviedla dôvody, prečo nie je možné započítať žalobcom odpracované obdobie v I. kategórii do výšky invalidného dôchodku. Odporkyňa dňa 10.12.2013 vydala ďalšie rozhodnutie, v ktorom opäť rozhodla o úprave invalidného dôchodku od 1.1.2013. Pri tomto rozhodnutí žalovaná opakovane prihliadla len na doplnenie odpracovaných rokov od 1.9.1969 - 31.8.1971. Vo výroku rozhodnutia opäť nerozhodla o žiadosti žalobcu zo dňa 2.7.2013. Len v odôvodnení rozhodnutia uviedla, z akých dôvodov nie je možné prihliadnuť na žalobcom odpracované roky v I. kategórii a toto uviedla aj vo svojom následnom

vyjadrení Krajskému súdu v Bratislave zo dňa 26.2.2014.

Navrhovateľ zdôraznil, že využil dostupné prostriedky na odstránenie nečinnosti odporkyne pri vybavení jeho žiadosti zo dňa 2.7.2013 o prepočet invalidného dôchodku, pričom odporkyňa vec doposiaľ zákonným spôsobom aj napriek upozorneniam neriešila.

S poukazom na uvedené navrhovateľ žiadal súd, aby uznesením uložil odporkyni povinnosť o jeho žiadosti o prepočet invalidného dôchodku zo dňa 2.7.2013 rozhodnúť.

Navrhovateľ dodatočne dňa 18.3.2016 založil do spisu kópiu podania z 11.8.2014, ktorým vyzval odporkyňu na odstránenie nečinnosti v konaní.

Odporkyňa sa k podanému návrhu vyjadrila podaním zo 4.12.2014, v ktorom opísala priebeh svojho postupu od podania žiadosti navrhovateľa dňa 2.7.2013 s uvedením svojich rozhodnutí z 10.10.2013 a 10.12.2013 ako aj právnych dôvodov, pre ktoré obdobie výkonu služby v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok pri nároku na invalidný dôchodok navrhovateľa v predmetných rozhodnutiach nezohľadnila. Zdôraznila, že o žiadosti navrhovateľa zo dňa 2.7.2013 bolo rozhodnuté predmetnými rozhodnutiami, jeho návrh je preto nedôvodný a z uvedeného dôvodu navrhla súdu, aby ho zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy (§ 246 ods. 2 písm. b/ OSP) preskúmal vec bez nariadenia pojednávania (§ 250t ods. 4 OSP) a po oboznámení sa so stanoviskom odporkyne a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je nedôvodný.

Podľa § 250t ods. 1 OSP fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Podľa § 250t ods. 4 OSP súd o návrhu rozhodne bez pojednávania uznesením. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a primeranú lehotu, nie však dlhšiu ako tri mesiace, v ktorej je orgán verejnej správy povinný rozhodnúť. Súd môže na návrh orgánu verejnej správy túto lehotu predĺžiť. Nedôvodný alebo neprípustný návrh súd zamietne.

Podľa § 250t ods. 5 OSP navrhovateľ má právo na náhradu trov konania, ak súd návrhu vyhovel.

Podľa § 184 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení dávkové konanie o zmene poskytovania dávky alebo sumy už priznanej dávky sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 alebo z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne.

Podľa § 209 ods. 1 rozhodnutie organizačnej zložky Sociálnej poisťovne sa vydáva písomne, ak tento zákon neustanovuje inak. Rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní. Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovie v celom rozsahu. (2)

Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Ak sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, organizačná zložka Sociálnej poisťovne určí pre ňu lehotu. (3)

V odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutí, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala. (4)

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu dávkového spisu odporkyne zistil, že navrhovateľ sa žiadosťou zo dňa 2. júla 2013 domáhal prepočtu invalidného dôchodku, ktorý mu bol priznaný rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. XY zo dňa 25. januára 2011 v sume 170,00 EUR mesačne a žiadal o zohľadnenie výšky príjmu za roky odpracované v I. kategórii. Sociálna poisťovňa rozhodnutím zo dňa 10. októbra 2013 podľa § 70 ods. 1, § 112 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) v znení neskorších predpisov zvýšila navrhovateľovi invalidný dôchodok na sumu 173,80 EUR mesačne od 1. decembra 2010; suma invalidného dôchodku bola

zvýšená po započítaní obdobia od 1. septembra 1969 do 31. decembra 1969, od 1. januára 1970 do 31. decembra 1970, od 1. januára 1971 do 31. augusta 1971 čo predstavovalo 730 dní do obdobia dôchodkového poistenia.

Proti tomuto rozhodnutiu navrhovateľ podal opravný prostriedok dňa 15. novembra 2013, v ktorom namietal skutočnosť, že Sociálna poisťovňa nezhodnotila obdobie, kedy pracoval v I. kategórii funkcií od roku 1984 do roku 1990, ktoré mu bolo zhodnotené pri priznaní príspevku za službu, preto Sociálna poisťovňa zmenila svoje rozhodnutie zo dňa 10. októbra 2013 a rozhodnutím zo dňa 10. decembra 2013 zvýšila invalidný dôchodok od 1. decembra 2010 na sumu 181,70 EUR mesačne po zhodnotení vymeriavacieho základu za obdobie od 1. januára 2008 do 31. decembra 2008.

Svoje rozhodnutie zo dňa 10. decembra 2013 Sociálna poisťovňa odôvodnila okrem iného aj tým, že podľa § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení, za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Keďže navrhovateľ získal za obdobie výkonu služby v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok, navrhovateľom požadovanú dobu nie je možné na nárok na invalidný dôchodok opätovne zohľadniť.

Ustanovenia štvrtej hlavy piatej časti OSP upravujúcej konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy umožňujú súdu poskytnúť ochranu fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez existencie vážneho dôvodu tým, že na návrh dotknutej osoby uloží nečinnému orgánu povinnosť konať a v stanovenej lehote rozhodnúť.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní nebolo sporným, že odporkyňa sa žiadosťou navrhovateľa zaoberala a rozhodnutím upravila výšku už priznaného invalidného dôchodku. Navrhovateľ si bol tejto skutočnosti (že odporkyňa reagovala na jeho žiadosť vydaním rozhodnutia) vedomý, čo konštatoval aj v následnom návrhu z 15.11.2013 na preskúmanie rozhodnutia odporkyne krajským súdom, preto jeho tvrdenie o nečinnosti odporkyne a z toho dôvodu nároku na vydanie rozhodnutia neobstojí. Odporkyňa v konaní nečinná nebola, rozhodnutie o zmene priznanej dávky vydala (i keď z iného dôvodu t. j. zohľadnením iných skutočností podľa jej názoru relevantných pre požadovaný nárok, než aké žiadal navrhovateľ), pričom je potrebné zdôrazniť, že citované ustanovenie § 184 ods. 3 zákona o sociálnom poistení nezakladá nárok na vydanie rozhodnutia o dávke sociálneho poistenia podľa predstavy žiadateľa o zohľadnení určitej čiastkovej okolnosti (v danom prípade o započítaní do obdobia dôchodkového poistenia aj obdobie výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka v rozsahu 16 rokov a 108 dní, za ktorý mu bol priznaný nárok na výsluhový dôchodok), ktorá zrejme zohľadnená nebola, keďže to z rozhodnutia nevyplyva (v zmysle cit. ust. § 209 ods. 3 odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie). Dôvodnosťou hmotnoprávneho nároku na dávku vo výške zohľadňujúcej aj uvádzané obdobie zamestnania v I. kategórii sa z dôvodu navrhovateľom tvrdenej nezákonnosti následne zaoberal Krajský súd v Bratislave, ktorý rozsudkom č. 10Sd/3/2014-55 z 1. októbra 2014 rozhodnutia odporkyne z 10. októbra 2013, 10. decembra 2013 (a aj 14. decembra 2013) zrušil a vrátil odporkyni na ďalšie konanie.

Uložiť povinnosť orgánu verejnej správy podľa § 250t ods. 4 OSP možno len za splnenia podmienok vyplývajúcich z § 250t ods. 1 OSP a jednou z nich je, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že táto podmienka nie je v predmetnej právnej veci naplnená, keďže je zřejmé, že odporkyňa o zmene priznanej dávky - invalidného dôchodku navrhovateľa rozhodla v zmysle ust. § 209 ods. 3 zákona o sociálnom poistení (ktoré však výsledok rozhodnutia zodpovedajúci predstave navrhovateľa nepochybne neurčuje). Zákonnosť takto priznanej dávky z pohľadu navrhovateľom uplatneného nároku na zohľadnenie doby dôchodkového poistenia za obdobie jeho zamestnania v I. kategórii posudzoval príslušný krajský súd v následnom preskúmvacom konaní iniciovanom samotným navrhovateľom, preto za týchto okolností Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhodnotil návrh zo dňa 13.8.2013 na určenie povinnosti odporkyne vydať rozhodnutie (vyhovujúce jeho predstave) ako nedôvodný a preto ho zamietol.

O práve na náhradu trov tohto súdneho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250t ods. 5 OSP („a

contrario"), podľa ktorého má právo na náhradu trov konania len úspešný navrhovateľ.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.